

Oddělitelnost věci

Zákonným předpokladem součásti věci, že nemůže být od věci oddělena, aniž by se tím věc znehodnotila, znamená fyzickou neoddělitelnost součásti, ale také neoddělitelnost a znehodnocení funkční. Součást věci sdílí to, co se po právní stránce týká věci hlavní. Tak tomu je i tehdy, jestliže se v důsledku faktického spojení stala součástí věci hlavní taková věc, která byla věcí samostatnou.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 22 Cdo 1105/2003, ze dne 8.10.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce C. e. P., a. s., zastoupeného advokátem, proti žalovanému Dr. P. K., zastoupenému advokátem, o vydání věcí, vedené u Okresního soudu Praha-východ pod sp. zn. 5 C 153/2001, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 4. června 2002, č. j. 23 Co 206/2002-45, tak, že rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. června 2002, č. j. 23 Co 206/2002-45, a rozsudek Okresního soudu Praha-východ ze dne 7. února 2002, č. j. 5 C 153/2001-26, se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu Praha-východ k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud Praha-východ (dále „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 7. února 2002, č. j. 5 C 153/2001-26, pod bodem I. výroku zastavil řízení „o vydání mobilního telefonu Siemens S 35, PC sestavy Compaq Prosignia 316-5 C 600, 17“ monitoru Trinitron a tiskárny Canon BJC-3000 co Bubblej“. Pod bodem II. uložil žalovanému, aby žalobci vydal „instalační sadu HF Siemens včetně vnitřní antény“, a současně rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalovaný byl v době od 23. 10. 2000 do 14. 5. 2001 zaměstnancem žalobce. Spornou instalační sadu HF Siemens s anténou nabyl do vlastnictví žalobce, který ji svěřil k plnění pracovních úkolů žalovanému. Ten ji má dosud zabudovanou ve svém vozidle, které v době zaměstnání u žalobce používal k plnění pracovních úkolů. Za této situace s ohledem na § 126 ObčZ žalobě vyhověl s tím, že na rozhodnutí soudu nemohly nic změnit námitky žalovaného, že zařízení musí být odmontováno odborně, aby nedošlo k poškození vozidla. Pokud by k takovému poškození došlo, žalovaný může vůči žalobci uplatnit nárok na náhradu škody.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací k odvolání žalovaného, a to do výroku pod bodem II., rozsudkem ze dne 4. června 2002, č. j. 23 Co 206/2002-45, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Podle odvolacího soudu soud prvního stupně učinil správná skutková zjištění a s ohledem na § 126 odst. 1 ObčZ věc také správně právně posoudil. Pokud žalovaný namítal, že neodborným odmontováním předmětné instalační sady může být ještě zvýšena škoda na jeho vozidle, která již vznikla její instalací, nemůže být tato skutečnost podle názoru odvolacího soudu důvodem k tomu, aby žalovaný tuto instalační sadu zadržoval proti vůli žalobce jako jejího vlastníka. V případě porušení právních povinností žalobcem, může se žalovaný domáhat náhrady škody.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Namítá, že odvolací soud pomínil smlouvu o nájmu osobního automobilu žalovaného z 1. 1. 2001, uzavřenou mezi účastníky, kdy žalobce, aniž by instalace „hands free“ sady byla nájemní smlouvou, případně jejím dodatkem, upravena, v době, kdy měl automobil žalovaného v nájmu, svým

rozhodnutím a na svůj náklad nařídil instalaci předmětné sady do tohoto automobilu. S ohledem na druh zásahu do vozidla bylo ústně s tehdejšími ředitelem žalobce dohodnuto, že sada bude ve vozidle ponechána i po skončení nájmu. Odvolací soud tedy nepřihlížel k okolnostem, za nichž k instalaci sady došlo. Žalovaný je názoru, že předmětná instalační sada se stala nedílnou součástí jeho vozidla, nikoli příslušenstvím, protože její kabely a jednotlivé části jsou pevně připojeny ke konstrukci a k palubní desce vozidla. „Vydání instalační sady podmínil tím, že demontáž provede autorizované pracoviště a poškozená palubní deska bude uvedena do původního stavu“, kdy opravu palubní desky lze řešit jen její výměnou, přitom její cena se pohybuje okolo 70 000,- Kč. Žalobce takové řešení odmítl. Náklady spojené s uvedením vozidla do původního stavu tak podstatně převyšují cenu sporné instalační sady. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce se k dovolání nevyjádřil.

Nejvyšší soud jako soud dovolací po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou včas, nejprve zkoumal, zda jde o dovolání přípustné.

Přípustnost dovolání proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu upravuje ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) a c) OSŘ, přičemž předpoklady přípustnosti dovolání podle § 237 odst. 1 písm. b) OSŘ nebyly naplněny.

Podle § 237 odst. 1 písm. c) OSŘ je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 3 OSŘ).

Dovolací soud dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 237 odst. 3 OSŘ, neboť právní otázku, zda instalační hands free sada je vlastnictvím žalobce a zda přichází v úvahu její vydání žalobci, řešil v rozporu s hmotným právem.

Dovolací soud proto přezkoumal napadený rozsudek podle § 242 odst. 1 a 3 OSŘ s tím, že dovolání je opodstatněné.

Žalovaný nenamítal, že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 OSŘ nebo že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by některá z uvedených vad nastala.

Soudy obou stupňů se postavily na stanovisko, že žalobce jako vlastník má právo na vydání předmětné instalační sady bez ohledu na to, zda její demontáží z vozidla žalovaného dojde k poškození vozidla či nikoliv.

Podle § 120 odst. 1 ObčZ součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila.

V rozsudku Nejvyššího soudu ČSR z 29. 9. 1975, sp. zn. 4 Cz 63/75, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek pod č. 23/1975 se mimo jiné vyslovilo, že zákonným předpokladem součástí věci, že nemůže být od věci oddělena, aniž by se tím věc znehodnotila, znamená fyzickou neoddělitelnost součástí, ale také neoddělitelnost a znehodnocení funkční. V rozsudku Nejvyššího soudu ČR z 31. 1. 1990, sp. zn. 3 Cz 3/90, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek pod č. 4/1990 se pak mimo jiné uvádí, že součást věci sdílí to, co se po právní stránce týká věci hlavní. Tak tomu je i tehdy, jestliže se v důsledku faktického spojení stala součástí věci hlavní taková věc, která byla věcí samostatnou. Dovolací soud neshledává důvod pro to, aby se od uvedených právních názorů

odchýlil.

Jestliže by vynětím předmětné instalační sady z vozidla žalovaného došlo k jeho znehodnocení zhoršením vzhledu palubní desky, jež je součástí vozidla, příp. jeho dalších součástí, svědčilo by to právě o tom, že zmíněná instalační sada, jež je svoji povahou určena k vybavení automobilu, již tvořila jeho součást ve smyslu § 120 odst. 1 ObčZ. V takovém případě by její vydání nepřicházelo v úvahu, neboť ve smyslu § 126 odst. 1 ObčZ nelze uložit povinnost vydat věc, která se zabudováním do věci jiné stala její součástí.

Soudy obou stupňů v tomto ohledu neposoudily správně skutková tvrzení žalovaného o rozsahu poškození vozidla a o výši škody, jež by mu vznikla demontáží sady, když se na jejich základě nezabývaly tím, zda se věc, která má být vydána, nestala součástí věci jiné. Z tohoto důvodu zůstalo právní posouzení věci soudy obou stupňů v podstatné části neúplné a tudíž nesprávné.

Protože právní posouzení věci odvolacím soudem nebylo správné, byl jeho rozsudek odvolacího soudu podle § 243b odst. 2 OSŘ zrušen. Jelikož důvody, které k tomuto zrušení vedly, platí i pro rozsudek soudu prvního stupně, byl zrušen i ten a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 OSŘ).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)